GRAN TEATRE DEL LICEU

MANON LESCAUT

Todas sus compras, en Barcelona, sin salir de El Corte Inglés.

El Corte Inglés cuenta con 2 Grandes Centros Comerciales en Barcelona –Pza. de Cataluña y Diagonal– dedicados a la Moda y a sus complementos, el Hogar, la Decoración, los Deportes... Pero, además cada Centro de El Corte Inglés es todo un mundo de atenciones y servicios:

Agencia de Viajes, cambio de moneda extranjera, Carta de Compras, Restaurantes-Cafetería, Boutiques Internacionales, souvenirs y artículos turísticos, admisión de Tarjetas de Crédito... Todo para hacer más fáciles sus compras.

GRAN TEATRE DEL LICEU

Temporada 1985/86

CONSORCI DEL GRAN TEATRE DEL LICEU
GENERALITAT DE CATALUNYA
AJUNTAMENT DE BARCELONA
SOCIETAT DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

CASA SIVILLA

Lencería fina

LENCERIA PARA EL HOGÀR
LA MUJER Y EL RECIEN NACIDO

GRAN VIA CORTS CATALANES, 640
TELEFONO 318 24 98

08007 BARCELONA

MANON LESCAUT

Drama líric en 4 actes
Llibret de diversos autors, inspirat en
la novella homònima de l'Abbé Prévost

Dilluns, 3 de març de 1986, a les 21 h.,
funció núm. 44, torn A

Dimecres, 5 de març de 1986, a les 21 h.,
funció núm. 45, torn B

Divendres, 7 de març de 1986, a les 21 h.,
funció núm. 46, torn C

Diumenge, 9 de març de 1986, a les 17 h.,
funció núm. 47, torn T

MASCARÓ DE PROA

de Monés Mestres

RESTAURANT

Carme, 40 Dr. Dou, 2 Telf 317 06 99 / 08001 Barcelona

Carta especial salida Liceu

Extensa bodega de vinos, cavas catalanes y demás denominaciones de origen españolas, sin olvidar una representación de vinos y «champagnes» franceses.

RESERVE SU MESA POR TELEFONO

Y termine su noche brindando con una copa de ANNA CODORNIU

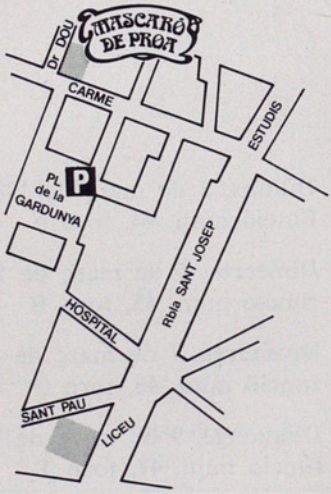

A 50 M. DEL PARKING GARDUNYA

MANON LESCAUT

Manon Lescaut	Raina Kabaivanska
Lescaut, sergent de la Guàrdia del Rei	Antonio Blancas
El cavaller Renato Des Grieux, estudiant	Jesús Pinto
Geronte di Ravoir, tresorer general	Carlo del Bosco
Edmondo, estudiant	Piero de Palma
L'hostaler	Jesús Castillón
El Mestre de ball	Alfredo Heilbron
Un músic	Rosa M.ª Ysàs
Sergent dels Arquers	Vicenç Esteve
Un fanaler	Antoni Comas
Un comandant de Marina	Stefano Palatchi
Director d'Orquestra	Maurizio Arena
Directors del Cor	Romano Gandolfi i Vittorio Sicuri
Producció i direcció d'Escena	Pier-Luigi Samaritani Teatro Comunale - Firenze
Assistent de la direcció escènica	Franco Micieli
Violins concertinos	Jaume Francesch Josep M.ª Alpiste

ORQUESTRA SIMFÒNICA I COR
DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

CRUCEROS YBARRA

TRADICIONAL CRUCERO SEMANA SANTA 86

A bordo del Buque EUGENIO "C"

Del 21 al 31 de Marzo

CRUCEROS C

CRUCEROS YBARRA
Agentes Generales de Linea C

·BARCELONA
·MALTA
·ALEJANDRIA (Egipto)
·PORT SAID (Egipto)
·ASHDOD (Jerusalen)
·KUSADASI (Efeso)
·CAPRI
·BARCELONA

Informes e inscripciones **YBARRA Y CIA.**

BARCELONA Via Layetana, 30 Tel.: 319 81 00

y en todas las Agencias de Viajes.

CONTINGUT MUSICAL I ARGUMENTAL

Giacomo Puccini inicia amb aquesta òpera la seva decidida vocació d'operista adscrit al nou corrent del verisme, corrent en el qual era, d'antuvi, un seguidor de Mascagni i Leoncavallo i del qual acabà per ésser el definidor més substancial. No es pot evitar, tractant-se de *Manon Lescaut*, la comparança entre les dues òperes homònimes, contemporànies i —casualment— coincidents en la present temporada del Gran Teatre del Liceu. El mateix Puccini havia hagut de suportar les enormes contrarietats que li suposava decidir-se per una òpera que havia estat un èxit recent a l'Opéra Comique francesa. Però la tenacitat del compositor li permeté escometre la tasca amb interès i aconseguir el primer dels grans èxits de la seva carrera artística. Naturalment, el tractament que fa Puccini del tema de l'Abbé Prévost és tota una altra cosa que el que havia fet Massenet, enamorat dels colors aquarella en les seves òperes. En *Manon Lescaut*, Puccini hi destil·la un altre tipus de tonalitats expressives, insistint en els sentiments tenebrosos i en el lirisme combinats segons el gust del moment.

ACTE I *Resum breu.* Des Grieux s'entreté amb unes noies a la plaça d'Amiens; arriba Manon acompanyada del seu germà Lescaut; l'enamorament és sobtat i, passant per alt el destí que havia estat decidit per a Manon, fuig amb Des Grieux davant l'astorament del vell Geronte, interessat per la joveneta.

Ens trobem a la porta de París, a Amiens. El clima festiu queda evidenciat en la breu introducció musical que, segons els esquemes veristes en ús, havia de servir per a ambientar el públic sobre els sentiments de l'òpera. Edmondo obre l'òpera amb el tradicional número coral amb solista, en aquest cas a càrrec d'estudiants i noietes que passan el temps contemplant-se. Després que les noies hagin cantat «È questa l'ora delle fantasie» arriba Des Grieux, un estudiant animós com els altres que manifesta, però, la seva escassa disponi-

bilitat per a l'amor. Té lloc aleshores el primer número tancat, precedit per l'arpa i un ritme de la corda que ens recorda estètiques passades, un «Tra voi, belle, brune e belle» que ens dibuixa un tenor propens a les aventures però fugisser a l'amor.
Ara arriba una diligència, de la qual baixen Manon, Lescaut, el seu germà, el vell acompanyant i altres viatjans. La fusta dibuixa per uns instants l'expectació de tots els presents, en especial la de Des Grieux, que queda enamorat de la noia, a la qual es dirigeix en un clima líric; com que el «tempo» de l'òpera no permet filigranes argumentals, molt aviat ens assabentem del destí claustral de la noia i del fervent amor del jove estudiant. Com que criden la noia de dins l'hostal, els dos enamorats concerten una cita nocturna. Un cop queda sol, Des Grieux es deixa endur pel sentimentalisme a «Dona non vidi mai simile a questa!»; és ara el moment de les melodies ensucrades que pugen i baixen acaronades per la corda i delicades pinzellades de la fusta.
Ara el jove estudiant ha partit; surten a escena Lescaut i el vell acompanyant, que no és altre que Geronte di Ravoir el qual, assabentat de les intencions religioses de la noia, convenç Lescaut, sota la promesa de riqueses a doll, que el deixi casar-se amb ella; els estudiants, però, han seguit la conserva i es malfien de les intencions dels dos. Geronte en un a part, acorda amb l'hostaler que tingui disposat un cotxe per a facilitar la fugida amb Manon; Edmondo se n'ha assabentat i cuita a explicar-li-ho a Des Grieux.
Mentre es prepara la trampa, apareix Manon, que s'uneix a Des Grieux per a entaular un duet d'amor. Al bell mig del diàleg, l'enamorat comunica a la seva estimada el pla que tenia previst el seu germà i el vell Geronte i la convenç perquè se'n vagi amb ella. Tot succeeix molt de pressa: mentre els dos joves fugen, els estudiants es rifen del vell i de Lescaut, que no han pogut acomplir llurs plans; amb tot, però, Lescaut promet ajut a Geronte per tal de treure el màxim profit de la situació.

PELLETERIA LA SIBÈRIA

Fundada l'any 1891

Rambla de Catalunya, 15
Gran Via, 624
Tel. 317 05 83 - 08007 Barcelona

ACTE II *Resum breu.* Ha passat el temps; Manon conviu amb Geronte tot i que enyora l'època passada amb Des Grieux. Quan arriba Lescaut, Manon demana notícies del seu antic enamorat, el qual arriba disposat a reemprendre l'antic idilli. Geronte els sorprèn i surt de casa amenaçant amb la venjança. Novament els dos enamorats estan disposats a la fugida, però com que Manon no vol marxar de buit i s'entretén recollint algunes joies, és detinguda per la policia per adulteri i lladrocini.

Ens trobem ara amb una Manon aburgesada, discutint amb el perruquer; mentre acaba la seva «toilette» arriba Lescaut, que queda admirat de la bellesa de la seva germana («Sei splendida e lucente»). A continuació, Manon demana noves sobre ell i es mostra en el seu cant encara enamorat de Des Grieux a qui va abandonar de forma poc delicada. Ambdós s'entretenen en un diàleg en el qual Manon es deixa endur pel lirisme mentre Lescaut manifesta sentiments més arran de terra. L'escena acaba amb la presència d'uns músics que vénen a cantar un madrigal a Manon fet per Geronte. L'episodi musical del madrigal compta amb tots els llocs comuns de la música considerada antiga: cantada per una mezzo-soprano, acompanyada per un cor de veus blanques basada sobre temes neoclàssics.
A continuació, hi ha un altre episodi tancat en el qual uns instrumentistes interpreten un minuet; Manon manifesta al seu germà el suprem ensopiment que la domina, fins al punt que Lescaut decideix ajudar la seva germana i anar en recerca de Des Grieux. L'escena del ball de Manon és també una excusa per a donar color aristocràtic a la nova vida de Manon, la qual se sent molt malament en aquella cort d'aduladors. Un cop queda sola, Manon rep la inesperada visita de Des Grieux. Tota la força de la música verista queda evidenciada en aquest episodi, en el qual els sentiments de culpa i de perdó es barregen amb

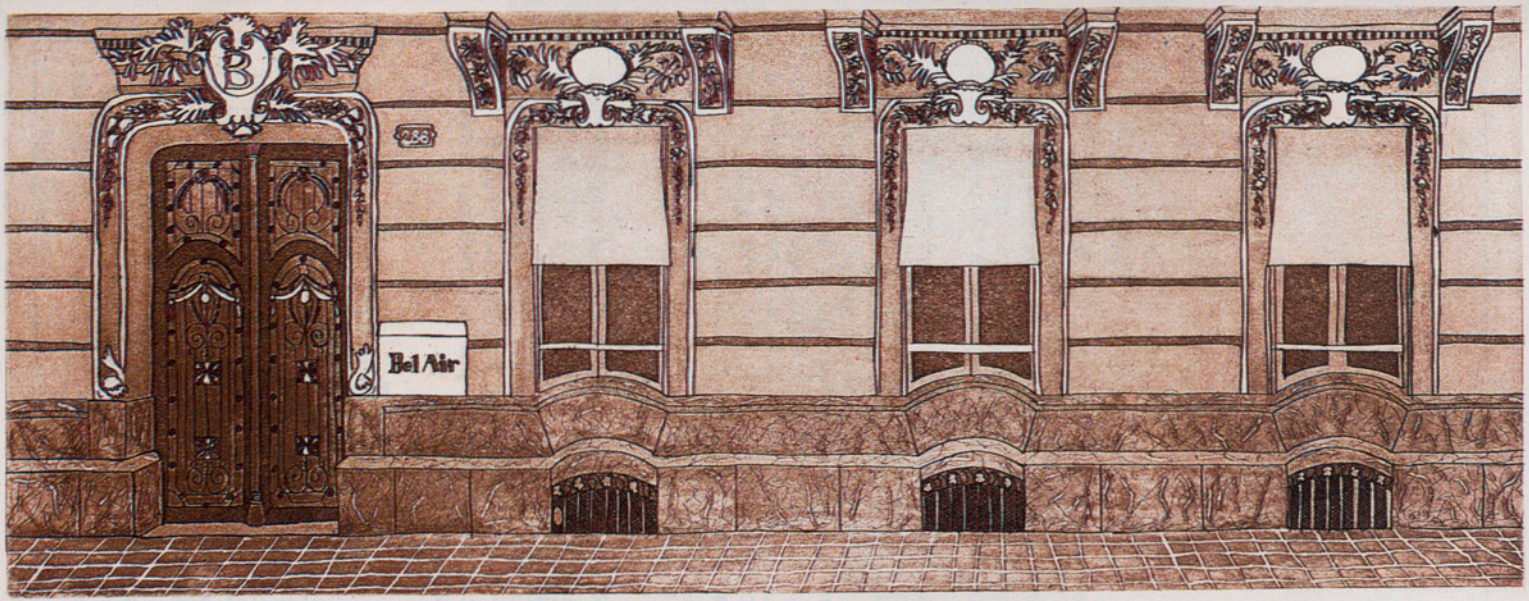

Bel Air

Restaurant

Córcega, 286
(entre Rambla Cataluña y Balmes)
08008 Barcelona

Cocina abierta
hasta la 1h. de la madrugada
Salida del Liceo

Comedores privados
Reservas. Tel. 237 75 88
Cerrado Domingos

els nous plans de fugida. No cal dir que els termes literaris de llur duo d'amor estan plens de llocs comuns segons el gust de l'època, que concedia a aquest episodi col·locat al bell mig de l'òpera la màxima importància perquè a partir d'ara tot serà de caire molt diferent.
Efectivament, en acabar,. arriba Geronte estranyat per la tardança de Manon i descobreix els enamorats. El vell demana explicacions i surt decidit a la venjança per la nova burla. Quan arriba Lescaut els comunica les intencions del vell; això introdueix un element de tensió als ja existents; decideixen, doncs, fugir una altra vegada, però Manon es dedica a recollir part de les pertinences la qual cosa facilita que, quan arriba l'autoritat, la trobin i l'acusin d'adulteri i robatori. Tal com estava previst per les lleis, Des Grieux queda lliure, mentre la noia pateix les conseqüències dels seus actes.

ACTE III *Resum breu.* Manon ha estat condemnada a la deportació i es disposa a ser embarcada vers Nova Orleans. Ni Lescaut ni Des Grieux han pogut fer res per alliberar-la. Finalment aquest darrer aconsegueix del capità el permís per a embarcar amb la seva estimada.

Intermezzo

El violoncel inicia un esmorteït cant, que servirà a la perfecció la funció descriptiva de l'Interludi. Les òperes veristes concedien la màxima importància a aquests episodis instrumentals al bell mig de l'òpera mentre que prescindien de les tradicionals obertures. En aquest cas, a part del violoncel, hi intervindran les arpes i la corda per a construir aquells «crescendi» tan estimats del públic del moment.
Ens trobem al port de Le Havre. Lescaut i Des Grieux cerquen la manera de veure Manon. L'enamorat ha fet tots els possibles per a alliberar-la i, en no aconseguir-ho, la segueix arreu. Ara podrà parlar-li, gràcies als

Ferrán Contreras

JOYERO

M. Pérez Cabrero, 4 Tel. 201 33 00 Barcelona-21 (junto Turó Park)

bons oficis de Lescaut. Té lloc un nou idilli, dominat per la terrible situació en què es troba la noia. Comença a aclarir-se el dia fatal en què Manon, condemnada a la deportació, haurà d'embarcar-se vers Nova Orleans. Té lloc ara un episodi coral ple de color; el sergent passa llista davant la mirada encuriosida dels presents, que en comenten els detalls. Des Grieux se sent morir quan criden Manon i no la deixa marxar fins que el comandant de la nau, compadit per la desgràcia de l'estudiant, l'accepta a bord.

ACTE IV *Resum breu.* Els dos enamorats han aconseguit fugir i cerquen una colònia anglesa. El marc és decididament solitari. Des Grieux va a buscar aigua i quan torna es troba la seva estimada en estat agònic. Poc podrà fer ja per Manon.

Des Grieux i Manon van com dos fugitius per terres de Nova Orleans; han aconseguit fugir de la presó i cerquen una colònia anglesa on trobar recer. L'amor els ha portat a un estat de suprem abatiment, la qual cosa no impedeix que el lirisme i la necessitat de palesar llur amor continuï encès; els «crescendi» decoren una vegada més llur diàleg. Manon, però, no pot més i es deixa caure a terra, febrosa. Des Grieux surt, aleshores, a mirar de trobar aigua per a alleugerir el dolor de Manon; quan aquesta queda sola, en un darrer esforç, i seguint els patrons veristes que es complaïen en aquests episodis contra natura, canta el seu darrer sospir «Sola...perduta...abbandonata!», que servirà de testament un cop Des Grieux arribi i la trobi expirant. El dolor és més fort que l'amor. Manon defalleix i, després de sentenciar «Le mie colpe...travolgerà l'oblio, ma l'amor mio...non muore!», mor. Des Grieux, enmig de la desesperació pintada per l'orquestra, cau a sobre de la seva estimada, esvanit.

XOSÉ AVIÑOA

J. GARÇON, A. VALLVE & F. CONTRERAS

SOCIEDAD INSTRUMENTAL DE
AGENTES DE CAMBIO Y BOLSA COLEGIADOS, S.A.

Assessorament,
negociació i gestió de
valors i actius financers

BARCELONA
Rbla. de Catalunya, 53-55 àtic
Tel. 301 96 63 - 318 84 84

MADRID
Juan de Mena, 10
Tel. (91) 222 91 84

Delegacions a **PALMA DE MALLORCA** i **VALÈNCIA**

Societat inscrita amb el núm. 1 en el
Registre Especial de la D.G. de Política Financera.
Entitat delegada del Tresor per a operacions amb Pagarés.

Tu nueva Moda de mirar.

Roberta di Camerino
valentino
Christian Dior
Cartier
GUCCI

LINTAS

OPTICA 2000

Entendemos tu punto de vista.

Las gafas de Moda están en forma. Dispuestas a seducir, amar, reír y vivir. Dale a tu mirada todo el atractivo de la nueva Moda.

En los Centros de OPTICA 2000 una explosión de estilo de formas y de colores.

Consejo de Ciento, 310 (Esquina P.º de Gracia) Tel. 301 53 53	Pza. Francesc Macià, 4 (Junto Sandor) Tel. 200 74 61	Santa Ana, 2 (Junto Ramblas) Tel. 302 12 47	Optica 2000 (El Corte Inglés Diagonal) Tel. 322 00 12

Barcelona - Madrid - Valencia - Bilbao - Málaga - Las Palmas - Murcia - Sevilla

Raina Kabaivanska

Jesús Pinto

Antonio Blancas

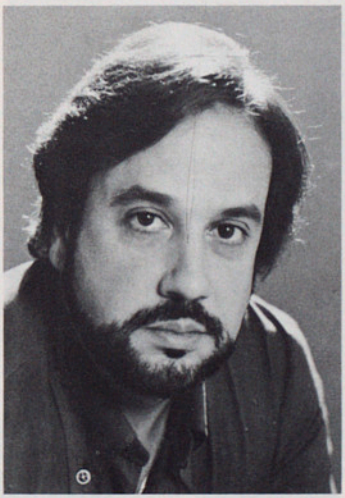

Carlo del Bosco

Piero de Palma

Rosa M.ª Ysàs

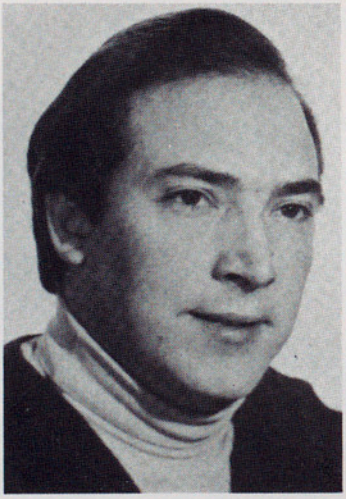

Vicenç Esteve

Antoni Comas

Maurizio Arena

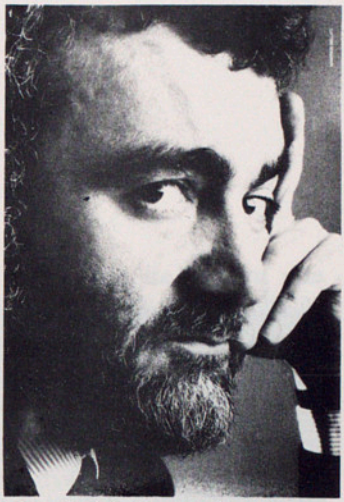

Pier-Luigi Samaritani

Romano Gandolfi

Vittorio Sicuri

FUGINT DE MASSENET

És difícil de trobar en tota la història de l'òpera una gènesi de llibret més apassionant que la que va donar per fruit el text de la *Manon Lescaut* de Puccini. Coneguda és la meticulositat amb què el compositor de Lucca acostumava a controlar el treball dels seus llibretistes, obligats a retocar una vegada i una altra la redacció, per motius que sovint no els devien quedar massa clars. Però el cas de *Manon* supera amb escreix qualsevol altre circumstància: tants van ser els qui van intervenir en la confecció del text que, finalment, al moment d'estrenar l'obra, es va arribar al salomònic acord que no aparegués cap nom sota el rètol de llibretista. I encara el 1923, un any abans de la mort, Puccini demanava a Giuseppe Adami un ulterior retoc en l'ària de Manon del quart acte que es podia introduir sense problemes ja que —segons que escrivia el compositor— «arribats aquí, el llibret de Manon és de tots i de ningú».

De tots i de ningú. El primer que va intentar satisfer les exigències de Puccini, enamorat del text de l'Abbé Prévost d'ençà que el va llegir, va ser Ruggero Leoncavallo abans encara de compondre els seus *Pagliacci*. Aquella col·laboració no va donar cap fruit i potser va posar la primera llavor de la futura disputa entre els dos compositors a propòsit de la descoberta d'aquelles *Scènes de la vie de Bohème* de Henri Murger que ambdós utilitzarien més tard per a sengles òperes.

Oblidat Leoncavallo, Puccini es va dirigir al comediògraf Marco Praga amb l'encàrrec que rellegís l'obra de Prévost i n'extragués una trama teatral. El mateix Praga va suggerir el nom del poeta Domenico Oliva per al treball de versificació. Més tard, per carta, el compositor advertia a l'escriptor de la necessitat de mantenir-se lluny de la *Manon* de Massenet, estrenada a París l'any 1884: «Ell (Massenet) la sentirà a la francesa, amb pòlvores de maquillatge i minuets. Jo la sentiré a la italiana, amb passió desesperada». Malgrat l'avís, Praga tenia plantejada poc després una divisió en actes molt similar a la que Henry Meilhac i Philippe Gille havien previst per l'obra de Massenet. L'única diferència remarcable era que ara l'òpera no acabava al port de Le Havre, sinó

a la Louisiana (Estats Units), tal com volia la novella original. De primer Puccini es va entusiasmar, però la seva eufòria va ser curta, segons que escriu Praga: «Tanta serenitat durà molt poc. El mestre, pocs mesos després, ja no estava satisfet amb el plantejament i la divisió d'actes. No sentia, no podia sentir l'òpera còmica. Volia eliminar el segon acte, substituint-lo pel tercer, i enlloc del tercer trobar una situació dramàtica i apassionada. Jo, com a bon comediògraf, no veia justificats els canvis. Ni tampoc em creia capaç de canviar l'estructura del llibret; així és que vaig declinar l'encàrrec deixant com a àrbitre absolut l'Oliva amb la més àmplia llibertat».

Pobre Oliva! Va refer el text de cap a peus, per després sentir-se dir, en una carta que Puccini va escriure a l'editor Giulio Ricordi: «No entenc perquè l'Oliva ha abandonat la trama que era tan clara. No estic gens, però gens content, i crec que vostè serà de la meva mateixa opinió. L'haver-se allunyat de la trama en algun punt ha millorat les coses, però en molts altres les ha empitjorat definitivament».

Naturalment, Domenico Oliva abandonava l'empresa poc després. I és aleshores quan intervé, per primera vegada en la producció pucciniana, la parella Luigi Illica i Giuseppe Giacosa, llibretistes més tard de les immortals *La Bohème*, *Tosca* i *Madama Butterfly*. Les relacions amb ells no havien de ser més fàcils. En una carta a Illica, a propòsit de la conclusió del segon acte, Puccini deixava nova constància de la seva irreductible obsessió: «Cal absolutament evitar Massenet. Aquí et vull! Aquí necessitem de totes totes la inventiva illiquiana!...»

Ni tan sols l'estrena de l'obra a Torí, el 1893, aconseguiria deturar la llarga i penosa sèrie de modificacions. Un any més tard Illica convencia al mestre d'afegir un nou duet al final del primer acte. Per la seva banda, el tercer acte aixecava noves discussions i el mateix Giulio Ricordi aportaria el seu granet de sorra. Encara, el 1910, Arturo Toscanini proposaria retocs en l'estructura musical i tretze anys més tard, com ja s'ha dit, Puccini tornaria sobre l'ària de Manon del quart acte.

Per què tants afanys, tants enuigs, tanta activitat frenètica per escapçar, matisar i polir aquesta obra? Possiblement per moltes raons, però fonamentalment per una: la necessitat d'oblidar Massenet. Puccini no coneixia aquesta obra directament, abans de l'estrena de la seva *Manon*. Però, posat en guàrdia pel mateix Ricordi, era conscient dels perills d'una similitud excessiva. I d'aquí ve que volgués tossudament modificar el plantejament del segon acte, fet que pràcticament li va costar el trencament amb la parella Praga-Oliva. No podia de cap manera seguir en aquest punt el desenvolupament argumental lògic de Massenet que, en el seu segon acte, situa els dos amants en un modest pis a París vivint apassionadament el seu idili. Puccini necessitava mostrar-se més «italià», tal com havia escrit a Praga: per tal de salvar la *veritat* psicològica dels seus personatges, no podia permetre's el luxe de concedir-los una escena d'expansió lírica. Calia mantenir viva la tragèdia i, per fer-ho, no quedava més remei que sacrificar la coherència dramàtica. Només així s'explica la necessitat, sentida per Illica, set mesos després d'haver vist la *Manon* de Massenet, d'introduir al final del primer acte un duo entre Lescaut i Geronte per tal d'explicar què passa entre la fugida de Manon amb Des Grieux i la posterior convivència d'aquesta amb Geronte, i, alhora, justificar el canvi d'actitud de Lescaut, protector primer i més tard explotador dels encants femenins de la seva germana. Sí, Puccini havia de renunciar a l'amor-idili per l'amor-tragèdia. Però la idea d'un modest apartament parisenc, on dos joves sense futur s'estimen, havia d'arrelar per força en la poètica pucciniana: *La Bohème*, exactament tres anys més tard, permetria recuperar, amb totes les salvetats que calgui fer, aquella situació en clau *verista*, és a dir com a fruit de les tensions psicològiques dels personatges que s'hi troben involucrats. En qualsevol cas, una i altra *Manon* demostren que el personatge creat per l'Abbé Prévost és susceptible de diferents i enriquidores lectures. En ambdós casos *Manon* és, tal com assenyalava Jordi Llovet en un article a «La Vanguardia», un «lloc» insondable, que troba

Martini Dry
el Seco que más invita
MARTINI
EXTRA DRY
MARTINI
MARTINI
DRY
MARTINI
MARTINI
Martini M&R
are registered Trade Marks.
M. CANN

única justificació en el fet mateix de la seva existència. «Pecadora sense malícia, lleugera i imprudent» l'havia definit Prévost: és a dir, culpa original sense consciència de si mateixa. Aquest és el motor de la novella i també de les dues versions operístiques: però mentre que en Massenet la manca d'acció consubstancial a Manon genera acció —psicològica si hom vol, però acció al cap i a la fi—, en Puccini actua com a hermètic «forat negre», d'on brollen les passions i allà on aquestes s'esgoten irremissiblement. Ho va veure clar el crític i musicòleg Fedele d'Amico quan va escriure l'any 1959: «*Manon Lescaut* és el nostre *Tristany*. Un *Tristany* instintiu, no problemàtic, sense implicacions còsmiques, format reduït; precisament aquell tipus de *Tristany* que l'òpera italiana podria reproduir». I com a tal, continua D'Amico «pertany a un moment encara no petit-burgès de la consciència europea: un moment en què els valors morals estaven suspesos, disponibles, inquiets, però no encara alienats i mistificats en els nous ideals de massa». Efectivament, Mimí, Cio-cio-san, Liù, la mateixa Tosca, són heroïnes positives, valors de canvi segurs en el mercat de la moralitat pública. Manon, al contrari, és «la deserta donna», com ella es defineix a l'últim acte. Des Grieux no deixa de ser un més dels éssers que es perden en la immensitat d'aquest desert, sense brúixola ni mapa que resisteixin les altes temperatures. Ni la narració mateixa de la seva història a un home de nobles ideals, com s'escau a la novella de Prévost, aconsegueix lliurar-lo de la seva anullació total. S'ha dit sovint que els personatges masculins puccinians tenen molt de psicologia femenina: cap, això no obstant, en té tanta com Des Grieux. Si Pinkerton, Rodolfo o Cavaradossi se salven a través de la dona, i en la redempció tan arrelada en la tradició del «dolce stil nuovo» retroben per uns instants llur condició masculina, Des Grieux s'ofega irremissiblement en l'essencial passió femenina sense un més enllà. En ell, la manca d'acció és autèntica impossibilitat d'acció.

AGUSTÍ FANCELLI

LA RESONANCIA DE UNA GRAN CAJA

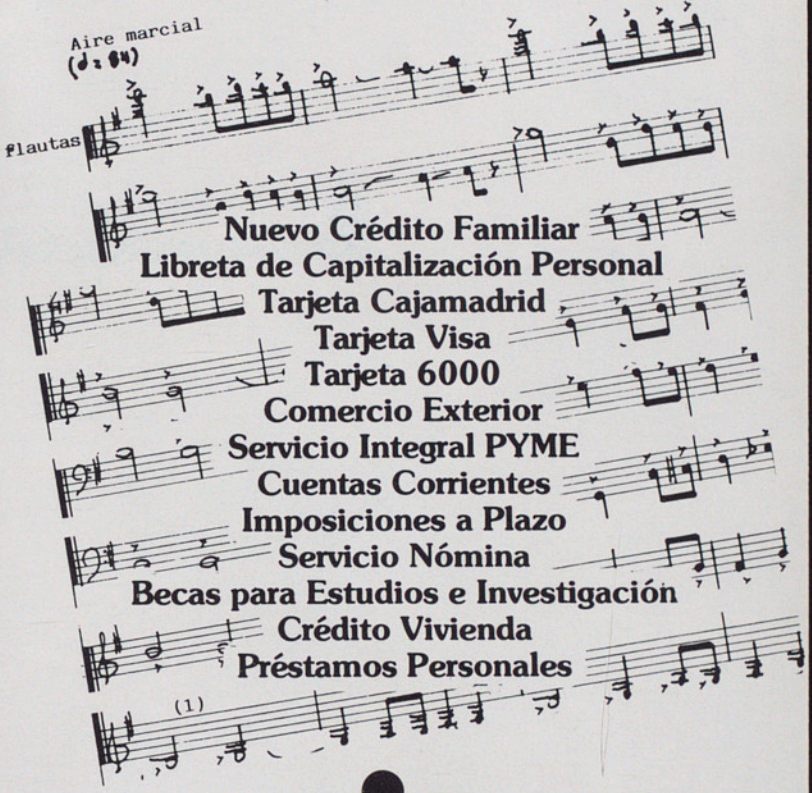

Nuevo Crédito Familiar
Libreta de Capitalización Personal
Tarjeta Cajamadrid
Tarjeta Visa
Tarjeta 6000
Comercio Exterior
Servicio Integral PYME
Cuentas Corrientes
Imposiciones a Plazo
Servicio Nómina
Becas para Estudios e Investigación
Crédito Vivienda
Préstamos Personales

CAJA DE MADRID

Plaza de Cataluña, 9 y Aragón, 314 - Barcelona

MAJORICA®
Joyas y Perlas
Joies i Perles

GIACOMO PUCCINI

Aquest compositor, segona gran glòria local de Lucca, la ciutat on va néixer l'any 1858 (la primera glòria local havia estat Luigi Boccherini), descendia d'una família de músics que havien destacat relativament dins de la petita història d'aquesta ciutat provinciana d'Itàlia (que havia estat, amb tot, un petit estat independent fins que el segle XIX fou incorporat a la Toscana i després al regne d'Itàlia). Gràcies a una beca arrancada per la seva mare a la muller del primer rei de la Itàlia unificada, Víctor Manuel de Savoia, Puccini, que des de molt jove havia manifestat una curiositat excepcional per l'òpera, va poder anar a estudiar a Milà, on amb el també compositor Mascagni va poder compartir alguna de les privacions i facècies que tan bé retrataria més tard a *La bohème*.

Format al conservatori milanès amb Bazzini i sobretot amb Amilcare Ponchielli, va poder estrenar, gràcies a ell i a la influència que aquest exercia sobre l'editor Ricordi, la seva primera òpera, *Le villi* (1884), peça breu i poc característica, encara, del seu estil que, amb tot, va obtenir un èxit sorollós al Teatro del Verme i es va estrenar més tard a la Scala de Milà.

Animat per aquest primer èxit, Puccini va compondre un segon títol, *Edgar*, que potser és la seva producció menys coneguda. Malgrat que no fou un èxit aclaparador, tingué prou vitalitat com perquè no sols recorregués diversos teatres d'Itàlia, sinó que arribés fins i tot al Teatro Real de Madrid, on es va estrenar el 19 de març de 1892 i es va representar tres cops en total. Era un èxit modest, però Puccini ja va poder fer fins i tot el viatge a Madrid per presenciar el seu primer petit èxit internacional. El repartiment madrileny era de primer ordre: la Tetrazzini, Francesco Tamagno, Giuseppina Pasqua i, al davant de l'orquestra, l'aleshores cèlebre mestre Mancinelli.

Puccini va tornar reconfortat a Itàlia amb el cap ple ja de la nova òpera que estava preparant: *Manon Lescaut*. No el preocupava gota que ja Massenet hagués provat el tema, i hi hagués triomfat: Puccini va assegurar que, on Massenet posava perruques i mirinyacs, ell hi posaria força i vigor. I a la fi del 1893 ja tenia enllestida la

Restaurant

ELDORADO
PETIT

Dolors Monserdà, 51
Tels. (93) 204 51 53
204 55 06
08017 Barcelona

Rbla. Vidal, 23
Tels. (972) 32 10 29
32 18 18
Sant Feliu de Guíxols

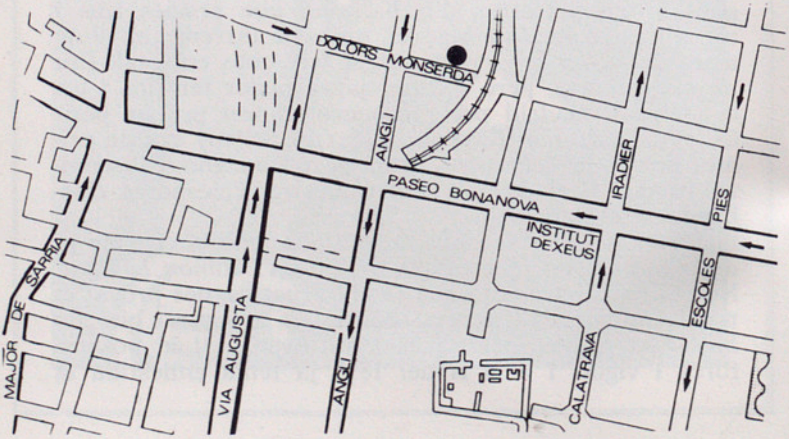

partitura, certament més vigorosa que la versió francesa de Massenet, perquè en l'endemig havia triomfat el moviment verista, a mans de Mascagni, el seu antic company de fatigues, i de Leoncavallo, un col·lega i rival. Puccini no es va apuntar mai a la forma més descarnada del verisme representat per la *Cavalleria rusticana* i *I Pagliacci*, però certament els primers anys hi va coquetejar (fins i tot va pensar en posar en música *La lupa*, un drama d'un verisme estripat i altament passional de Giovanni Verga). Però finalment va preferir el realisme més edulcorat i amable de *La bohème* (1896), no exempta de força, però molt més subtil.

La bohème suposà, a curt termini, la consagració de Puccini com a compositor i el triomf de la banda «ricordiana» d'autors veristes oposada a la «sonzogniana», és a dir, la dels compositors protegits per l'editor Ricordi enfront dels promocionats per l'editor Sonzogno. I, encara que el temps ha esborrat aquestes discrepàncies, el cert és que Puccini ha estat des d'aleshores considerat el cap de l'escola verista italiana, tot i que ell va prendre's sempre les característiques de l'escola amb un interès només relatiu, amatent sempre, això sí, a crear drames reals, com en *Tosca* i *Madama Butterfly* (1900 i 1904, respectivament), i fins i tot en *La fanciulla del West* (1910).

La resta de la seva carrera tingué menys cohesió; alterats els seus plans de treball per la desclosa de la Primera Guerra Mundial, compongué una òpera interessant, però més lleugera que de costum, *La rondine*, i després creà el *Tríptic*, atípic però enginyós, que hagué d'estrenar als Estats Units (1918).

Finalment, i quan ja flaquejava la seva salut, emprengué una obra ja totalment apartada dels plantejaments veristes, però amb procediments d'escriptura vocal i orquestral que seguien essent-ne partícips. No pogué acabar aquesta obra, basada en un conte de Gozzi i titulada *Turandot*, perquè morí d'un càncer de gola a Brusselles el 29 de novembre de 1924. *Turandot* fou enllestida per Franco Alfano i estrenada pòstumament a la Scala de Milà l'any 1926.

ROGER ALIER

HISTÒRIA DE MANON LESCAUT, DE PUCCINI

La tercera òpera de Puccini, *Manon Lescaut*, nova versió d'un tema que ja havien posat en música, entre altres, Daniel Auber (1857) i Jules Massenet (1884), fou estrenada al Teatro Regio de Torí el dia 1 de febrer de 1893. La raó de l'estrena en aquest teatre i ciutat fou la imposició de l'editor Ricordi, que no volia que l'obra del compositor novell, Puccini, vingués a interferir-se a la Scala de Milà amb el gran esdeveniment que s'hi preparava per a vuit dies més tard: l'estrena en olor de multitud de la gran producció final verdiana: *Falstaff*, que tingué lloc el 9 de febrer.
Curiosament, malgrat l'èxit que tot seguit meresqué la *Manon Lescaut* pucciniana, encara hauria d'estrenar Puccini una alta òpera a Torí per raons semblants, *La bohème*, que s'estrenà exactament tres anys, dia per dia, després de l'estrena de la *Manon Lescaut*, el dia 1 de febrer de 1896. I és que Ricordi va necessitar diverses proves de popularitat abans d'acabar de creure en aquell compositor una mica aburgesat i amb aspecte lleugerament ensopit.

Mentrestant, la *Manon Lescaut*, estrenada per Cesira Ferrani i el tenor Giuseppe Gremonini, va començar a recórrer Itàlia amb un èxit fulgurant i l'any següent arribava ja al Covent Garden de Londres (14 de maig de 1894). Abans, però, ja havia arribat a Madrid, la ciutat que tan acollidora s'havia mostrat amb Puccini ja amb la seva segona òpera, *Edgar*. El 4 de novembre de 1893 pujava ja a l'escenari del Teatro Real la *Manon Lescaut*, interpretada per la gran soprano Hariclée Dar-

clée i el tenor que l'havia fet néixer, Cremonini. Curiosament, Madrid no havia vist encara la *Manon* de Massenet, que ja feia prop de deu anys que circulava.
Al Liceu, l'obra pucciniana va arribar el 5 d'abril de 1896. Va agradar moderadament, de manera que Puccini no va assolir consagrar-se veritablement entre nosaltres fins que va arribar *La bohème*, el 1898, justament dos anys després de la seva estrena.
Posteriorment, *Manon Lescaut* s'ha mantingut sempre en el repertori amb una freqüència moderada. No va assolir desplaçar la versió de Massenet, però aquesta tampoc no va conservar la supremacia, i les dues òperes han dut una coexistència pacífica que ha culminat al Liceu aquest any en aparèixer juntes per primer cop en una mateixa temporada.
Al Liceu, la *Manon Lescaut* ha estat representada 41 cops sense comptar les representacions d'aquest any: la darrera vegada abans de les actuals tingué lloc el 23 de desembre de 1980. Els darrers cops que el Liceu ha vist aquesta òpera han estat especialment significatius per la presència de Plácido Domingo en una de les interpretacions que ell mateix ha considerat públicament com de les millors de tota la seva carrera (desembre de 1971), per la presentació de Ghena Dimitrova —que aleshores passà relativament desapercebuda— en les funcions de novembre del 1976, i per la presència de Montserrat Caballé en la versió del 1980.

ROGER ALIER

CONTENIDO MUSICAL Y ARGUMENTAL

Giacomo Puccini inicia con esta ópera su decidida vocación de operista adscrito a las nuevas corrientes del verismo, corrientes en las que era de entrada un seguidor de Mascagni y Leoncavallo y de las que acabó siendo el definidor más sustancial. No se puede evitar, tratándose de Manon Lescaut, *la comparación entre las dos óperas homónimas, contemporáneas y —casualmente— coincidentes en la presente temporada del Gran Teatro del Liceo. El mismo Puccini había tenido que soportar las enormes contrariedades que le suponía decidirse por una ópera que había sido un éxito reciente de la Ópera Cómica de París. Pero la tenacidad del compositor le permitió acometer la tarea con interés y conseguir el primero de los grandes éxitos de su carrera artística. Naturalmente, el tratamiento que hace Puccini del tema del Abbé Prévost es muy diferente al que había hecho Massenet, enamorado de los colores pastel en sus óperas. En* Manon Lescaut *Puccini destila otro tipo de tonalidades expresivas, insistiendo en los sentimientos tenebrosos y en el lirismo, combinados según el gusto del momento.*

ACTO I Resumen breve. *Des Grieux se entretiene con las muchachas en una plaza de Amiens cuando llega Manon acompañada de su hermano Lescaut; el enamoramiento es súbito y, pasando por alto el destino que había sido decidido para Manon, huye con Des Grieux ante la sorpresa del viejo Geronte, interesado por la jovencita.*

Nos encontramos en la Puerta de París de Amiens; el clima festivo queda evidenciado en la breve introducción musical que, según los esquemas veristas en uso, había de servir para ambientar al público sobre los sentimientos de la ópera. Edmondo abre la ópera con el tradicional número coral con solista, en este caso a cargo de estudiantes y jovencitas que pasan el tiempo divirtiéndose. Una vez que las jovencitas hayan cantodo «é questa l'ora delle fantasie» llega Des Grieux, un estudiante animoso como los demás que manifiesta, sin embargo, su escasa disponibilidad para el amor.

MARCAMOS LA PAUTA

CHASYR
1879
SEGUROS

Porque abriendo caminos
creamos piezas maestras en su género.

Porque siguiendo el ritmo de los tiempos
descubrimos formas que cubren cualquier riesgo.

Porque nuestras ideas sirven
para asegurar los pasos de todos.

Porque desde 1879 nuestro trabajo
es inspirar confianza y seguridad.

CHASYR
1879
SEGUROS

Creamos seguridad.

Diagonal, 431 bis - 08036 Barcelona

MASS MEDIA

Tiene lugar entonces el primer número cerrado, antecedido por el arpa y el ritmo de la cuerda que nos recuerda estéticas pasadas, un «Tra voi, belle, brune e belle» que nos dibuja un tenor propenso a las aventuras pero huidizo al amor.
Llega ahora una diligencia de la que bajan Manon, Lescaut, su hermano, un viejo acompañante y otros viajantes. La madera dibuja la expectación de todos los presentes, en especial de Des Grieux, que queda sorprendentemente enamorado de la muchacha, a la que se dirige en un clima lírico; como que el «tempo» de la ópera no permite filigranas argumentales, muy pronto nos enteramos del destino claustral de la muchacha y del ferviente amor del joven estudiante. Como que llaman a la muchacha desde el hostal, los dos enamoradaos conciertan una cita nocturna. Una vez se queda solo, Des Grieux se deja llevar por el sentimentalismo en «Dona non vidi mai simile a questa!»; es entonces el momento de las melodías dulzonas que suben y bajan rodeadas por la cuerda y delicadas pinceladas de la madera.
Ahora el joven estudiante ha partido; salen a escena Lescaut y el viejo acompañante, que no es otro que Geronte di Ravoir quien, enterado de las intenciones religiosas de la muchacha, convence a Lescaut bajo la promesa de riquezas sin cuento, de que le deje casarse con ella; los estudiantes han seguido la conversación y desconfían de las intenciones de los dos. Geronte, en un aparte, se pone de acuerdo con el hostalero para que tenga a punto un carruaje a fin de facilitar la huída con Manon; Edmondo se ha enterado de los planes malévolos del viejo y corre a explicárselo a Des Grieux.
Mientras se prepara la trampa aparece Manon, que se une a Des Grieux para entablar un dueto de amor. En medio del diálogo el enamorado comunica a su amada el plan que tenía previsto Lescaut y la convence para que huya con él. Todo sucede muy aprisa: mientras los dos jóvenes huyen, los estudiantes se burlan del viejo y de Lescaut, que no han podido llevar a cabo su propósito; sin embargo, Lescaut promete ayuda a Geronte para sacar el máximo provecho de la situación.

TOP CITY

El brillo de las estrellas en su copa.

HOTEL PRINCESA SOFIA

Todas las noches, cena amenizada con las melodias de Juan de la Torre.
Cenas de 20 a 24 h. Abierto hasta las 02,00 h.
Se recomienda reserva de mesa. Tel. 330 71 11.

PLAZA PIO XII, 4-PLANTA 19-08029 BARCELONA-ESPAÑA - TX. 51032 SOFI E

ACTO II Resumen breve. *Ha pasado el tiempo; Manon convive con Geronte aunque se acuerda con placer de la época pasada con Des Grieux. Cuando llega Lescaut, Manon pide noticias de su antiguo enamorado, el cual llega dispuesto a reemprender el antiguo idilio. Geronte los sorprende y sale de casa amenazando con la venganza. Nuevamente los dos enamorados están dispuestos a la huída, pero como que Manon no quiere marchar de vacío y se entretiene cogiendo algunas joyas, es detenida por la policía por adulterio y robo.*

Nos encontramos ahora una Manon aburguesada, peleándose con el peluquero; mientras acaba su «toilette» llega Lescaut quien queda gratamente admirado de la belleza de su hermana («Sei splendendida e lucente»). A continuación Manon pide noticias sobre él y se muestra muy enamorada de Des Grieux, a quien abandonó de forma poco educada. Ambos se entretienen en un diálogo en el que Manon se deja llevar por el lirismo mientras Lescaut manifiesta sentimientos más rastreros. La escena acaba con la presencia de unos músicos que vienen a cantar un madrigal a Manon, hecho por Geronte. El episodio musical del madrigal cuenta con todos los lugares comunes de la música considerada antigua: cantada por una mezzo-soprano y acompañada por un coro de voces blancas sobre temas neoclásicos.

A continuación llega otro episodio cerrado, en el que unos instrumentistas interpretan un minueto; Manon manifiesta a su hermano el supremo hastío que la domina, hasta el punto que Lescaut sale decidido a encontrar a Des Grieux. La escena del baile de Manon es también excusa para dar color aristocrático a la nueva vida de Manon, que se siente muy mal en aquella corte de aduladores. Una vez se queda sola, recibe la inesperada visita de Des Grieux. Toda la fuerza de la música verista queda puesta en evidencia en este episodio en el que los sentimientos de culpa y de perdón se entremezclan con los nuevos planes de huída.

NUEVO SURACTIF PLUS

LA ARRUGA PUEDE ESPERAR

La arruga puede esperar, el tiempo que haga falta.

Porque su piel no necesita arrugas. Lo que necesita es un tratamiento definitivo para mantener su belleza, esa belleza tan especial que se alcanza cuando se está muy cerca de los 40 años.

Lancaster le presenta el Nuevo Suractif Plus, una nueva solución creada para proporcionar a su piel un resultado inmediatamente visible.

Suractif Plus elimina las señales de envejecimiento, sequedad excesiva, relajamiento de los tejidos, aspecto apagado de la piel y, por supuesto, las arrugas.

Esta eficacia está garantizada por un principio activo único: El Retinol Hidrosoluble, revolucionario agente de regeneración cutánea y componente principal del Nuevo Suractif Plus.

Ahora que ha alcanzado una edad maravillosa, que ha alcanzado la plenitud, disfrute de su belleza. La arruga puede esperar.

LANCASTER

EN LA BRASSERIE FLO LAS OSTRAS LE SENTARAN DE PERLAS.

Seleccionadas, presentadas
sobre un lecho de hielo picado;
¡qué buen aspecto tienen
las ostras de Brasserie Flo!
¡Y qué fresco sabor!
Hasta su precio es cautivador.
Diviértase probándolas:
le sentarán de perlas.

¡QUE «BRASSERIE»!
LA BRASSERIE FLO...OH LA LA!.

FLO
BRASSERIE
Restaurant

Jonqueres, 10
BARCELONA
Reservas Tel. 317 80 37
Abierto todos los días, domingos y festivos inclusive.

No hace falta decir que los términos literarios de su dúo de amor están llenos de lugares comunes según el gusto de la época que concedía a un episodio como éste, colocado en el centro de la ópera, la máxima importancia porque a partir de ahora todo será muy diferente.
Efectivamente, al acabar, llega Geronte extrañado por la tardanza de su esposa y descubre a los dos enamorados. El viejo pide explicaciones y sale decidido a la venganza por la nueva burla. Cuando llega Lescaut les comunica las intenciones del viejo, lo que introduce un elemento más de tensión a los ya existentes; así pues, deciden huir otra vez, pero Manon se dedica a recoger parte de sus pertenencias con lo que se retrasa fatalmente, puesto que llega la autoridad y la detiene por adulterio y robo. Tal como estaba previsto por las leyes, Des Grieux queda libre mientras que la muchacha sufre las consecuencias de sus actos.

ACTO III Resumen breve. *Manon ha sido condenada a la deportación y se dispone a ser embarcada hacia Nueva Orleans. Ni Lescaut ni Des Grieux han podido conseguir su libertad. Finalmente este último consigue del comandante el permiso para embarcar junto a su amada.*

Intermezzo

El violoncelo inicia un lastimero canto que servirá a la perfección la función descriptiva del interludio. Las óperas veristas concedían la máxima importancia a estos episodios instrumentales en el centro de la ópera mientras que prescindían de las tradicionales oberturas. En este caso, aparte del violoncelo, intervienen las arpas y la cuerda para construir aquellos «crescendi» tan del gusto del público del momento.
Nos encontramos ahora en el puerto de Le Havre. Lescaut y Des Grieux buscan la forma de hablar con Manon. El enamorado ha hecho todos los posibles para liberarla y, al no conseguirlo, la sigue por doquier. Ahora tendrá ocasión de hablar con ella, gracias a los

Lou faldas y a lo lógico

Todos los primeros viernes de mes te darán con LA VANGUARDIA una revista extra: LA VANGUARDIA MUJER.
Una auténtica revista con faldas y con pantalones. Con blusas y con vestidos... Femenina al 100%.
Con toda la lógica de la mujer actual: recetas, consejos, trucos, entrevistas, cocina, salud...

LA VANGUARDIA MUJER te informará, te divertirá, te ayudará, ¡te gustará!
Acuérdate, todos los primeros viernes ¡gratis!...
Después y hasta fin de mes, la podrás comprar, sólo por 50 ptas.

LA VANGUARDIA *Mujer*

Pídela en tu kiosko.

Cid

buenos oficios de Lescaut. Tiene lugar un nuevo idilio dominado por la terrible situación en que se encuentra la muchacha. Empieza el amanecer de un día fatal en el que Manon, condenada a la deportación, tendrá que embarcar hacia Nueva Orleans. Llega ahora un episodio coral lleno de color; el sargento pasa lista ante la mirada curiosa de los presentes que van comentando los detalles de cada una de las condenadas. Des Grieux se siente desfallecer cuando llaman a Manon y no la deja marchar hasta que el comandante de la nave, compadecido del estudiante, lo acepta a bordo.

ACTO IV Resumen breve. *Los dos enamorados han conseguido huir y buscan una colonia inglesa. El marco es decididamente solitario. Des Grieux va a buscar agua y cuando vuelve se encuentra con su amada moribunda. Poco podrá ya hacer por Manon.*

Des Grieux y Manon van como dos fugitivos por tierras de Nueva Orleans; han conseguido huir de la prisión y buscan una colonia inglesa en donde acogerse. El amor los ha llevado a un estado de supremo abatimiento, lo que no es óbice para el lirismo y la necesidad de manifestarse mútuamente el amor. Los «crescendi» decoran una vez más su diálogo. Manon, sin embargo, no puede más y se deja caer medio muerta. Des Grieux sale a buscar agua para suavizar el dolor de su amada; cuando ésta se queda sola, en un último esfuerzo, y siguiendo los patrones veristas que se complacían en estos episodios contra natura, canta su último suspiro en «Sola...perduta...abbandonata!» que servirá de testamento una vez Des Grieux llegue y se la encuentre expirando. El dolor es más fuerte que el amor. Manon desfallece y, después de sentenciar que «Le mie colpe...travolgerà l'oblio, ma l'amor mio...non muore!», muerte. Des Grieux, en medio de la desesperación pintada por la orquesta, cae sobre su amada desvanecido.

XOSÉ AVIÑOA

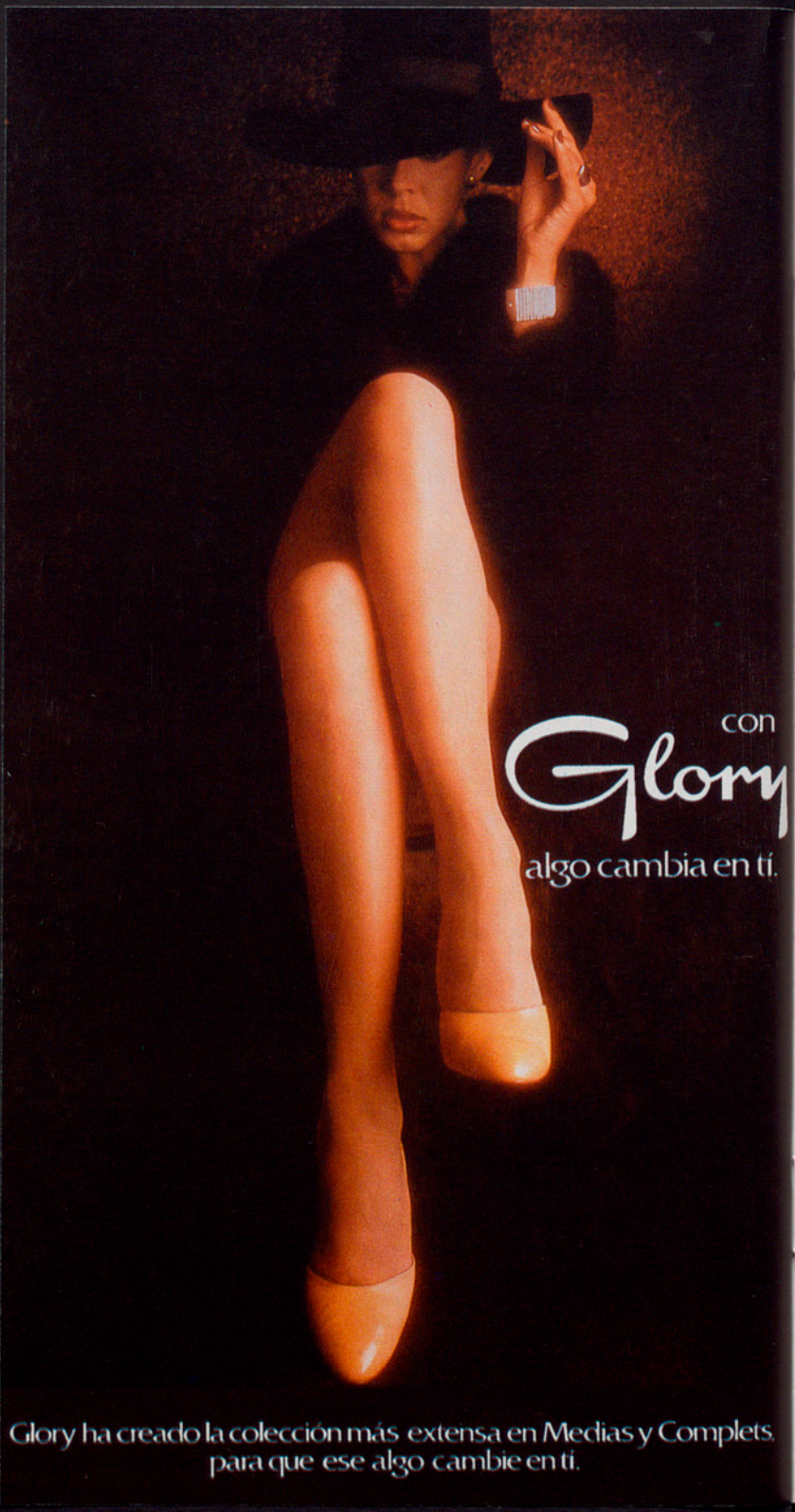

Glory ha creado la colección más extensa en Medias y Complets,
para que ese algo cambie en tí.

GIACOMO PUCCINI

Este compositor, segunda gran gloria local de Lucca, la ciudad donde nació en 1858 (la primera gloria local había sido Luigi Boccherini) descendía de una familia de músicos que habían destacado relativamente dentro de la pequeña historia de esta ciudad provinciana de Italia (con todo, un pequeño estado independiente hasta que en el siglo XIX fue incorporado a la Toscana y luego al reino de Italia). Merced a una beca arrancada por su madre a la esposa del primer rey de la Italia unificada, Víctor Manuel II de Saboya, Puccini, quien desde muy joven había manifestado una curiosidad excepcional por la ópera, pudo ir a estudiar en Milán, donde con el también compositor Pietro Mascagni pudo compartir alguna de las privaciones y bromas que tan bien retrataría más tarde en La bohème.

Formado en el conservatorio milanés con Bazzini y sobre todo con Amilcare Ponchielli, Puccini pudo estrenar, merced a él y a su influencia sobre el editor Ricordi, su primera ópera, Le villi *(1884), una pieza breve y poco característica, aún, de su estilo que, sin embargo, obtuvo un éxito ruidoso en el Teatro dal Verme de Milán y se estrenó luego en la propia Scala de dicha ciudad.*

Animado por este primer éxito, Puccini compuso un segundo título, Edgar, *que quizás sea su producción menos conocida. A pesar de que no obtuvo un éxito impresionante, tuvo suficiente vitalidad como para que no sólo recorriera varios teatros de Italia, sino que llegara incluso al Teatro Real de Madrid, donde se estrenó el 19 de marzo de 1892, y donde alcanzó tres representaciones en total. Fue un éxito modesto, pero Puccini pudo incluso realizar un viaje a Madrid para presenciar así su primer pequeño éxito internacional. El reparto madrileño era de primer orden: la Tetrazzini, Francesco Tamagno, Giuseppina Pasqua y, al frente de la orquesta, el entonces célebre maestro Mancinelli.*

Puccini regresó a Italia reconfortado y con la cabeza llena ya de la nueva ópera que estaba preparando: Manon Lescaut. *No le preocupaba lo más mínimo que ya Massenet hubiese ensayado el tema, y hubiera triunfado en él: Puccini aseguró que donde Massenet colocaba pelucas empolvadas y miriñaques, él pondría fuerza y vigor. Y a fines de 1893 tenía ya lista la partitura, ciertamente más vigorosa que la versión francesa de Massenet, por-*

La mayor cadena de grandes almacenes en España.

BARCELONA. Puerta del Angel. Diagonal MADRID. Callao. Goya. Arapiles. Vaguada. Serrano
PALMA DE MALLORCA • VALENCIA • ALICANTE • MURCIA • ALBACETE I Y ALBACETE II
ZARAGOZA • OVIEDO • VALLADOLID • VITORIA • BILBAO • BURGOS• EIBAR • LAS PALMAS
SANTA CRUZ DE TENERIFE • SEVILLA • CORDOBA • GRANADA • JAEN • CADIZ • BADAJOZ
DON BENITO.

Galerías Preciados

GALERIAS

Marcando estilo.

LINTAS

que entre tanto había triunfado el movimiento verista en manos de Mascagni, su compañero de fatigas de otro tiempo, y de Leoncavallo, un colega y rival. Puccini no se apuntó jamás a la forma más descarnada del verismo, representado por la Cavalleria rusticana *e* I Pagliacci, *pero ciertamente coqueteó en los primeros años de su carrera con ella (llegó incluso a pensar en poner en música* La lupa, *un drama de un verismo desgarrado y altamente pasional de Giovanni Verga). Pero finalmente prefirió el realismo de un tono más dulce y amable de* La bohème *(1896), no carente de fuerza, pero mucho más sutil.*

La bohème *supuso, a corto plazo, la consagración de Puccini como compositor y el triunfo de la banda «ricordiana» de autores veristas, opuesta a la «sonzogniana» es decir, la de los compositores protegidos por el editor Ricordi frente a los promocionados por el editor Sonzogno. Y, aunque el tiempo haya borrado estas discrepancias, lo cierto es que Puccini ha sido considerado desde entonces como jefe de la escuela verista italiana, a pesar de que él se tomara siempre las características de la escuela con un interés sólo relativo, atento siempre, eso sí, a crear dramas reales, como en* Tosca *(1900) y* Madama Butterfly *(1904) e incluso en* La fanciulla del West *(1910).*

El resto de su carrera tuvo menos cohesión: alterados de cuajo sus planes de trabajo por el estallido de la Primera Guerra Mundial, compuso una ópera interesante que era, sin embargo, más ligera que de costumbre: La rondine, *y creó luego el* Tríptico, *atípico pero ingenioso, que tuvo que estrenar en los Estados Unidos (1918).*

Finalmente, cuando ya flaqueaba su salud, emprendió una obra ya totalmente apartada de los planteamientos veristas, pero con procedimientos de escritura vocal e instrumental que seguían siendo partícipes de esa tradición. No pudo acabar esa ópera, basada en un cuento de Gozzi y titulada Turandot, *porque falleció de un cáncer de garganta en Bruselas, el 29 de noviembre de 1924.* Turandot *fue terminada por Franco Alfano y estrenada póstumamente en la Scala de Milán en el año 1926.*

ROGER ALIER

HISTORIA DE LA ÓPERA

La tercera ópera de Puccini, Manon Lescaut, *nueva versión de un tema que ya habían puesto en música, entre otros, Daniel Auber (1857) y Jules Massenet (1884), fue estrenada en el Teatro Regio de Turín el día 1 de febrero de 1893. La razón del estreno en este teatro y ciudad que la imposición del editor Ricordi, que no quería que la obra del compositor novel, Puccini, viniera a interferirse en la Scala de Milán con el gran acontecimiento que se preparaba para ocho días más tarde: el estreno en olor de multitudes de la gran producción final verdiana,* Falstaff, *que tuvo lugar el día 9 de febrero.*

Curiosamente, a pesar del éxito que en seguida mereció la Manon Lescaut *pucciniana, aún habría de estrenar Puccini otra ópera en Turín por razones parecidas:* La Boheme, *que se estrenó exactamente tres años, día por día, después del estreno de* Manon Lescaut, *el día 1 de febrero de 1896. Y es que Ricordi necesitó varias pruebas de popularidad antes de acabar de creer en aquel compositor un poco aburguesado y con aspecto ligeramente adormecido.*

Mientras, la Manon Lescaut, *estrenada por Cesira Ferrani y el tenor Giuseppe Cremonini, empezó a recorrer Italia con un éxito fulgurante y al año siguiente llegaba ya al Covent Garden de Londres (14 de mayo de 1894) y hasta, unos meses más tarde, a los Estados Unidos (Filadelfia, 29 de agosto de 1894). Antes, sin embargo, ya había llegado a Madrid, la ciudad que tan acogedora se había mostrado con Puccini con su segunda ópera,* Edgar. *El 4 de noviembre de 1893 subía*

IL BEL CANTO

COMPACT DISC D-50

COMPACT DISC SONY.

COMPACT DISC CAR

COMPACT DISC 101

SONY

ya al escenario del Teatro Real Manon Lescaut, *interpretada por la gran soprano Hariclée Darclée y el tenor que la había dado a conocer, Cremonini. Curiosamente, Madrid no había visto aún la* Manon *de Massenet, que hacía cerca de diez años que circulaba.*

En el Liceo, la obra puciniana llegó el 5 de abril de 1896. Gustó moderadamente, de manera que Puccini no logró consagrarse verdaderamente entre nosotros hasta que llegó La Bohème, *el 1898, justamente dos años después de su estreno.*

Posteriormente, Manon Lescaut *se ha mantenido siempre en el repertorio con una frecuencia moderada. No consiguió desplazar la versión de Massenet, pero ésta tampoco conservó la supremacía, y las dos óperas han llevado una coexistencia pacífica que ha culminado en el Liceo este año apareciendo juntas por primera vez en una misma temporada.*

En el Liceo, Manon Lescaut *ha sido representada 41 veces sin contar las representaciones de este año. La última vez antes de las actuales tuvo lugar el día 23 de diciembre de 1980. Las últimas veces que el Liceo ha visto esta ópera han sido especialmente significativas por la presencia de Plácido Domingo en una de las interpretaciones que él mismo ha considerado públicamente como de las mejores de toda su carrera (diciembre de 1971), por la presentación de Ghena Dimitrova —que entonces pasó relativamente desapercibida— en las funciones de noviembre de 1976, y por la presencia de Montserrat Caballé en la versión del año 1980.*

ROGER ALIER

Rolex, sólida personalidad.

Rolex Day-Date

Oro de 18 quilates. Caja Oyster hermética hasta 50 metros de profundidad. Cronómetro oficialmente certificado. Corona Twinlock atornillada a la caja. Automático. Fecha y día de la semana con todas sus letras.

Este es el Rolex Day-Date. Un reloj de inconfundible personalidad elegido por los hombres que sólo pueden permitirse lo mejor.

Y es lógico. Rolex ha estado siempre en vanguardia del progreso de la moderna industria relojera. Decir Rolex es hablar de uno de los mejores relojes del mundo. Pero también es mencionar el fruto de una tradición relojera que data de varias generaciones.

Un Rolex Oyster. Adquiéralo únicamente en un Concesionario Oficial Rolex.

Solicite catálogo.

ROLEX

J. ROCA Joyero - Paseo de Gracia, 18 - BARCELONA

Boutique Diagonal, 580 - BARCELONA

CONSORCI DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

GENERALITAT DE CATALUNYA
AJUNTAMENT DE BARCELONA
SOCIETAT DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

PRESIDENT: Molt Honorable senyor Jordi Pujol
VICE-PRESIDENT: Excel·lentíssim Sr. Pasqual Maragall
GERENT: Sr. Lluís Portabella

VOCALS:
Honorable senyor Joan Rigol (Generalitat de Catalunya)
Jordi Maluquer (Generalitat de Catalunya)
Montserrat Albet (Generalitat de Catalunya)

Il·lma. Sra. M.ª Aurèlia Campmany
(Ajuntament de Barcelona)
Il·lm. Sr. Jordi Vallverdú (Ajuntament de Barcelona)
Il·lm. Sr. Germà Vidal (Ajuntament de Barcelona)
Honorable senyor Josep M.ª Bricall
(Ajuntament de Barcelona)

Manuel Bertrand (Societat del Gran Teatre del Liceu)
Fèlix M.ª Millet (Societat del Gran Teatre del Liceu)
Josep M.ª Coronas (Societat del Gran Teatre del Liceu)
Maria Vilardell (Societat del Gran Teatre del Liceu)
Carles Mir (Societat del Gran Teatre del Liceu)

ADMINISTRADOR: Lluís Andreu
DIRECTOR D'ESCENARI: Dídac Monjo
ASSISTENTS MUSICALS: Mark Gibson. Jordi Giró. Miguel Ortega. Javier Pérez Batista. Enrique Ricci.
APUNTADOR: Jaume Tribó
CAP DE PREMSA I REL. PÚBLIQUES: Adelita Rocha
CAP D'ABONAMENTS I TAQUILLES: Josefina Carbonell
CAP D'ADMINISTRACIÓ: Joan Antich
SERVEI MÈDIC: Dr. Enric Bosch
SECRETARIA: Josep Delgado
Maria Antònia Claramunt
Maria José García
CAP DE MAQUINISTES: Constanci Anguera
CAP D'ELECTRICISTES: Francesc Tuset
CAP D'UTILLATGE: Jaume Payet
CAP DE SASTRERIA: Remei Mullor
CAP DE MAQUILLATGE: Martha Vázquez

Perruqueria: DAMARET
Sabateria: VALLDEPERAS

Programes: PUBLI-TEMPO

Comentaris a càrrec dels Drs. Roger Alier, Xosé Aviñoa i Oriol Martorell, del Departament d'Art de la Universitat de Barcelona.

Assistència tècnica: JORQUERA HNOS., pianos

NOTES IMPORTANTS: En atenció als artistes i al públic en general, s'exigeix l'adequada correcció en el vestir (senyors: americana i corbata), i es prega la màxima puntualitat; no es permetrà l'entrada a la sala un cop començada la representació, ni verificar enregistraments, fotografies o filmar escenes de cap mena.

El Consorci del Gran Teatre del Liceu, si les circumstàncies ho reclamen, podrà alterar les dates, els programes o els intèrprets anunciats en aquest programa.

En compliment d'allò que disposa l'Article 92 del Reglament d'Espectacles, és prohibit de fumar als passadissos; hom ha d'utilitzar el Saló del 1r. pis i el vestíbul de l'entrada.

Accés pel carrer Sant Pau, núm. 1, bis, d'ús exclusiu per a minusvàlids.

PORTADA: Josep Mirabent / J. Mestres Cabanes: Apollo al Parnàs, a la Font de Castàlia (Saló dels Miralls, Gran Teatre del Liceu).

PRÒXIMES FUNCIONS:

DIE FRAU OHNE SCHATTEN
R. Strauss

Ute Vinzing
Kathryn Montgomery-Meissner
Ute Trekel Burckhardt
Anthony Raffell
Peter Wimberger
Klaus Koenig
Wolfram Bach
Alfred Kainz
Axell Gall
Wilfried Plate
Bente Marcusson
Julie Griffeth
Ewald Aichberger

Director d'Orquestra: Christof Perick
Producció: Hana Jordan. Hamburgische Staatsoper
Directors del Cor: Romano Gandolfi - Vittorio Sicuri

Diumenge, 16 de març, 17 h., funció núm.48, torn T
Dimarts, 18 de març, 20 h., funció núm. 49, torn A
Funció de Gala
Divendres, 21 de març, 20 h., funció núm. 50, torn B

DON GIOVANNI
W. A. Mozart

Renato Bruson
Konstantin Sfiris
Anna Pusar
Veronika Kincses
Gösta Winbergh
Stafford Dean
M.ª Angeles Peters
Enric Serra

Director d'Orquestra: Gustav Kuhn

Dilluns, 7 d'abril, 20 h., funció núm. 51, torn A
Dijous, 10 d'abril, 20 h., funció núm. 52, torn B
Diumenge, 13 d'abril, 17 h., funció núm. 53, torn T
Dimarts 15 d'abril, 20h., funció núm. 54, torn C

42316-8

publitempo Dip. Legal B. 33.451 - 1985 - SALIMBA

A. MARQUÉS

indigo

PIANOS - ORGUES INSTRUMENTS MUSICALS

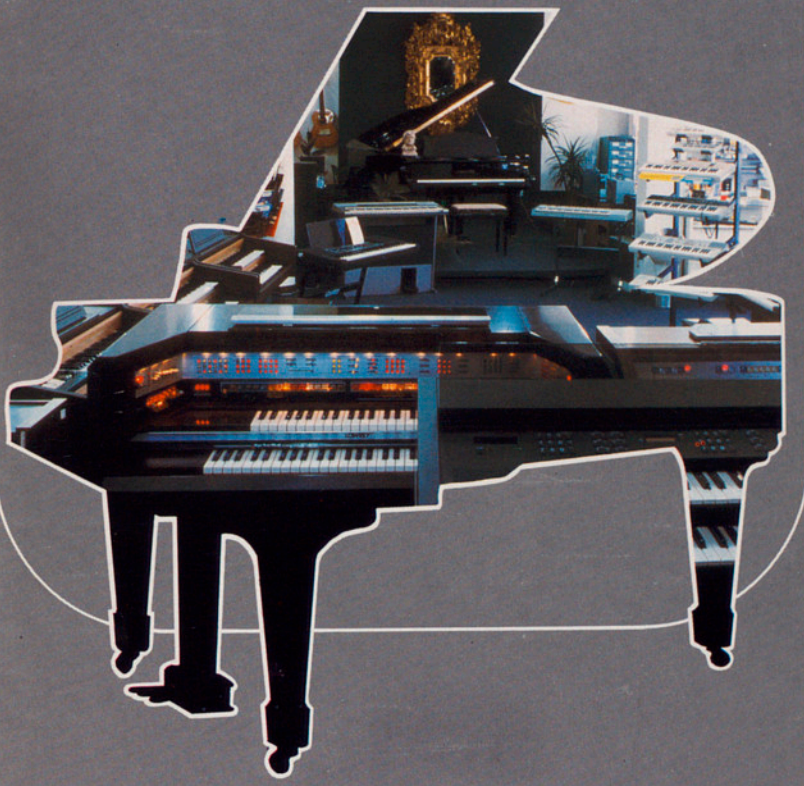

La Més Gran Organització
al Servei de la Música

BARCELONA	BARBERÀ DEL VALLÈS	MADRID	MADRID 2
Muntaner, 300	BARICENTRO	Hermosilla, 75	La Vaguada
Tel. 200 81 00	Tel. 718 97 51	Tel. 435 89 89	Tel. 730 48 82

ALGO NUEVO EN FRAGANCIA PARA HOMBRES.

PHILEAS

NINA RICCI
PARIS

Venta exclusiva en perfumerías especializadas.